

PROGRAMMA

ALGEMENE INFO

SYMPOSIUM DE AMSTERDAMSE SCHOOL

Dagvoorzitter: Frits Boer

- 08.30 Inschrijving, ontvangst en koffie
- 09.30 **Frits Boer**
Opening
- 09.45 **Ellen Laan**
Libido bestaat niet
- 10.25 **Janniko Georgiadis**
Het sexy brein in beeld: van verlangen tot orgasme
- 11.05 Koffiepauze
- 11.35 **Dennis Fortenberry**
The developmental trajectories of adolescent sexual health
- 12.20 **Rik van Lunsen**
Seks en ouder worden
- 13.00-14.10 Lunchpauze deelnemers restaurant Noord
- 14.10 **Iva Bicanic**
De invloed van een verkrachting op de seksuele ontwikkeling van adolescenten
- 14.50 **Gerty Casteelen**
Help, "HET" lukt niet meer!
- 15.30 Theepauze
- 16.00 **Gertjan van Zessen**
Seksverslaving en (mislukte) hechting: ontstaan en een praktische behandelvisie
- 16.40 **Frits Boer**
Conclusies en afsluiting
- 17.10 Borrel

Congrescommissie

Dr. Ramon Lindauer.
Prof.dr. Frits Boer
Prof.dr. Wim van den Brink
Bep de Lange-van Hemert
Dr. Ellen Laan
Gerty Casteelen
Dr. Rik van Lunsen

Congresorganisatie - AMC Congresorganisatie

Postbus 23213, 1100 DS Amsterdam
Tel. 020-566 85 85, e-mail: amsterdamseschool@amc.nl

Registratie – De kosten voor dit symposium bedragen € 255,- (bij registratie vóór 1 december 2011: € 225,-) inclusief koffie/ thee, lunch en borrel. Inschrijving a.u.b. via de website **www.amcpsychiatrie.nl/amsterdamseschool**

Bij annulering vóór 1 december 2011 wordt het inschrijfgeld, onder aftrek van € 35,- administratiekosten, gerestitueerd. Na deze datum vindt geen restitutie meer plaats.

Accreditatie

Voor dit symposium is accreditatie aangevraagd bij:

- psychiaters – Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP)
- eerstelijnspsychologen – Nederlands Instituut van Psychologen (NIP)
- klinisch psychologen – Federatie van Gezondheidszorgpsychologen (FGzP)
- seksuologen – Nederlandse Vereniging voor Seksuologie (NVVS)

Adres – Academisch Medisch Centrum

Meibergdreef 9, 1105 AZ Amsterdam Zuidoost
Collegezaal 1

ontwerp: de Brigade (Wielke Lute)

SEKS IN BEELD

SEKSUELE ONTWIKKELING EN
STOORNISSEN IN LEVENSLLOOP
PERSPECTIEF

Elk jaar in de maand januari of februari organiseren AMC Psychiatrie en de afdeling kinder- en jeugdpsychiatrie van het AMC (onderdeel van de Bascule) een symposium over een bepaald gebied van psychische stoornissen.

Terwijl het thema per jaar verschilt, is er een vast stramien. Het thema wordt altijd behandeld in het perspectief van de levensloop. De inleiders zijn expert, en kunnen zowel uit Nederland als het buitenland afkomstig zijn. De voordrachten zullen wetenschappelijk geïnspireerd zijn, maar altijd klinisch relevant.

Dit symposium is bedoeld voor psychiaters, kinder- en jeugdpsychiaters, neurologen, gedragswetenschappers, verpleegkundigen en anderen die bij de zorg voor mensen met psychische stoornissen betrokken zijn.

Het jaarlijks symposium is genoemd: De Amsterdamse School.

De Amsterdamse School

Vroeg in de 20ste eeuw zorgden architecten als De Klerk, Wijdeveld en Kramer voor een artistieke explosie. Hun stijl van bouwen, waarin ambachtelijkheid, beeldende en decoratieve kunsten zijn geïntegreerd om samen het beeld van een betere samenleving te zijn, is bekend geworden als De Amsterdamse School.

AMC Psychiatrie en de afdeling kinder- en jeugdpsychiatrie van het AMC (onderdeel van de Bascule) herkennen zich in de ambitie van deze beweging: professionaliteit met een besef van sociale verantwoordelijkheid. Daarom draagt hun jaarlijks symposium deze naam.

Seksualiteit is een belangrijk element in de normale ontwikkeling van mensen gedurende de gehele levensloop, maar het is ook op talrijke manieren verbonden met de psychiatrie. Dit komt tot uiting in de behandeling van dit thema in de achtste editie van de Amsterdamse School.

Freud kende aan de seksuele drift, libido genoemd, een belangrijke plaats toe in de ontwikkeling van de mens en het ontstaan van psychische stoornissen. Daardoor was het lang gebruikelijk dat psychologen en psychiaters in hun diagnostisch onderzoek, bij welk probleem dan ook, de psychoseksuele ontwikkeling nauwkeurig in kaart brachten. Dat seksualiteit een essentiële rol speelt in de etiologie van vrijwel alle psychiatrische stoornissen is niet langer aannemelijk. Het symposium begint daarom met een kritische bespreking van seksualiteit als drift en stelt daar actuele wetenschappelijke opvattingen tegenover (*Ellen Laan*). Daarna wordt ingegaan op het 'seksuele brein' aan de hand van de resultaten van intrigerend beeldvormend onderzoek (*Janniko Georgiadis*). Ofschoon in de hele levensloop sprake is van vormen van seksueel gedrag, is de adolescentie bij uitstek de fase waarin dit voor het eerst uitvoerig als zodanig verkend wordt. Vandaar dat stil wordt gestaan bij seksueel gedrag in deze periode (*Dennis Fortenberry*). Dan wordt de stap gezet naar de laatste levensfase en zal duidelijk worden dat seksualiteit zeker niet alleen iets is van jonge mensen, al is de expressie ervan op de oude dag in sommige opzichten anders dan daarvoor (*Rik van Lunsen*). In de psychiatrie hebben we niet alleen te maken met seksualiteit als deel van de normale of abnormale ontwikkeling, maar ook met de soms ernstige gevolgen van seksueel geweld. Besproken wordt welke psychische gevolgen er kunnen ontstaan wanneer meisjes worden verkracht, om vervolgens te zien welke hulp kan worden geboden (*Iva Bicanic*). Er is nog veel meer waar de psychiater mee te maken krijgt, variërend van seksueel afwijkend gedrag als vorm van psychopathologie tot de impact van psychofarmaca op het seksueel functioneren van patiënten met een psychiatrische stoornis. Deze onderwerpen komen uitvoerig aan de orde in een lezing over de praktische seksuologie voor psychologen en psychiaters (*Gerty Casteelen*). Een tot nu sterk onderschat seksueel probleem is dat van mensen die geen controle kunnen uitoefenen op hun seksuele verlangens. Met de bespreking van deze gedragsverslaving (*Gertjan van Zessen*) wordt het symposium besloten.

SEKS IN BEELD

SEKSUELE ONTWIKKELING EN STOORNISSEN IN LEVENSLIJP PERSPECTIEF

Lijst van sprekers:

Prof. Frits Boer
(dagvoorzitter)

em. Hoogleraar Kinder- en Jeugdpsychiatrie AMC

Dr. Ellen Laan

Universitair Hoofddocent,
GZ-Psycholoog, seksuoloog-NVVS
Academisch Medisch Centrum,
Amsterdam

Dr. Janniko R. Georgiadis

Universitair Docent Disciplinegroep
Neurowetenschappen, sectie Anatomie
Universitair Medisch Centrum
Groningen, Rijksuniversiteit Groningen

Dr. Rik van Lunsen

Arts-seksuoloog NVVS
Hoofd afdeling Seksuologie en
Psychosomatische Gynaecologie
Academisch Medisch Centrum,
Amsterdam

Prof. J. Dennis Fortenberry

Professor of Pediatrics, IU School of
Medicine Indiana University
Indianapolis, USA

Drs. Iva Bicanic

Coördinator Landelijk
Psychotraumacentrum voor Kinderen
en Jongeren, UMC Utrecht

Gerty Casteelen

Psychiater, seksuoloog
Afdeling psychiatrie
Academisch Medisch Centrum,
Amsterdam

Dr. Gertjan van Zessen

Vrijgevestigd psycholoog en
seksuoloog, mede-eigenaar PACE
Consultants, Lunteren